

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 40. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: 16. juni 2010
Tidspunkt: Kl. 10.15
Sted: Vær. 2-133

Til stede: Anne-Marie Meldgaard (S) formand, Erling Bonnesen (V),
Eva Kjer Hansen (V) næstformand, Malou Aamund (V),
Birgitte Josefsen (V), Pia Adelsteen (DF), Kim Mortensen
(S), Anne Grete Holmsgaard (SF), Margrethe Vestager
(RV), Per Clausen (EL)

Desuden deltog: Statsminister Lars Løkke Rasmussen

Punkt 1. Forelæggelse af møde i Det Europæiske Råd den 17. juni 2010

Det Europæiske Råd 17/06-10 – bilag 1 (udkast til kommenteret dagsorden for mødet i DER)

Det Europæiske Råd 17/06-10 – bilag 2 (fortroligt) (retningslinjer for udarbejdelsen af konklusioner)

Det Europæiske Råd 17/06-10 – bilag 4 (pressemeldelse fra Herman Van Rompuys taskforce)

Det Europæiske Råd 17/06-10 – bilag 5 (revideret udkast til konklusioner)

EUU alm. del (09) – bilag 420 (brev fra den tyske kansler og den franske præsident vedr. finansielt tilsyn og regulering)

Statsministeren: Der er EU-topmøde i Bruxelles i morgen. Forventningen er, at der vil være fokus på de aktuelle økonomiske udfordringer, herunder særligt den gældskrise som fortsat præger EU's politiske dagsorden, og så vil Europa-2020-strategien naturligvis være i centrum.

For så vidt angår den aktuelle gældskrise er situationen som bekendt den, at der i maj blev truffet beslutning om en omfattende lånepakke til Grækenland og om en mekanisme, som giver mulighed for lån til eurolande med store gældsproblemer. Hele det forløb, der var op til de beslutninger i maj, er jo én stor klar advarsel til alle om, at de aktuelle niveauer for offentlige budgetunderskud og gæld i EU er for høje.

På den baggrund er der enighed om, at arbejdet med at nedbringe de offentlige underskud nu må have højeste politiske prioritet.

Næsten alle EU-lande har modtaget eller vil snart modtage henstillinger om at gennemføre strukturelle budgetforbedringer og nedbringe deres underskud i overensstemmelse med reglerne i stabilitets- og vækstpacten. Strammingskravet i de henstillinger, der gives, varierer fra omkring et par procent af bruttonationalproduktet i de stærkeste lande – hertil kan Danmark henregne sig – til 10 pct. af bruttonationalproduktet eller mere i de hårdest udfordrede lande.

I går offentliggjorde Kommissionen så sin henstilling til Danmark. Den henstilling er som forventet. Den går på, at vi skal starte konsolideringen i 2011 og gennemføre en gennemsnitlig årlig finanspolitisk stramning på mindst ½ pct. af bruttonationalproduktet i perioden 2011-2013 samt bringe underskuddet ned under 3 pct. af bruttonationalproduktet senest i 2013. Det er en henstilling, som dermed ligger i den milde ende. Rådet forventes at vedtage henstillingen den 13. juli.

Jeg forventer, at Det Europæiske Råd i morgen vil sende et klart signal til både offentligheden og de finansielle markeder om, at alle EU-lande nu vil gøre deres yderste for at genoprette de offentlige finanser. Det kan vi sådan set fra dansk side hilse velkomment. Med genopretningsplanen har regeringen og Dansk Folkeparti som bekendt sikret, at også Danmark vil foretage de nødvendige konsolideringer. Vi skal efterleve vores EU-henstilling, først og fremmest fordi det er i vores egen nationale interesse.

Gældskrisen har også medført et stort fokus på, hvordan det sikres, at lignende problemer ikke gentager sig i fremtiden. På topmødet i marts blev der nedsat en taskforce under Van Rompuys ledelse, som skulle udarbejde konkrete forslag til en styrket europæisk økonomisk koordination. På mødet i morgen vil der blive gjort status for arbejdet i denne taskforce, som skal afrapportere endeligt forud for topmødet i oktober.

Der tegner sig bred opbakning til de overordnede principper for arbejdet i taskforcen. Det gælder ikke mindst en styrkelse af stabilitets- og vækstpagten bl.a. gennem større fokus på gældsafvikling og langsigtet holdbarhed samt mere effektive sanktioner og incitamenter. Det gælder også det såkaldte europæiske semester, hvor der lægges op til grundigere og ikke mindst tidligere EU-drøftelser af landenes planer for den økonomiske politik. Der er enighed om, at det naturligvis skal ske på en måde, som respekterer de eksisterende nationale finanslovsprocedurer.

Der synes også at være opbakning til en styrket makroøkonomisk overvågning i erkendelse af, at de aktuelle problemer i en række EU-lande også skyldes nogle mere fundamentale balanceproblemer, herunder svag konkurrenceevne, betalingsbalanceunderskud samt boligbobler.

Et af de spørgsmål, som forventelig vil komme til at stå centralt i de videre drøftelser, er, i hvilket omfang disse tiltag til en styrket koordination alene skal gælde eurolandene, og i hvilket omfang de skal omfatte alle EU's 27 medlemslande. Fra dansk side støtter vi arbejdet i taskforcen. Efter vores opfattelse fokuseres der på de helt rigtige elementer. Efter vores opfattelse er der især behov for at styrke den såkaldt forebyggende del af stabilitets- og vækstpagten, der skal sikre fremskridt mod strukturel balance eller overskud på de offentlige finanser i gode tider, sådan at der er råderum til at stimulere økonomien i dårlige tider.

I Danmark har vi ført en af de mest ekspansive og dermed også vækstfremmende politikker i Europa, netop fordi vi – i modsætning til så mange andre lande – brugte de gode år til at nedbringe gælden.

Samtidig ser vi gerne, at tiltag til en styrket økonomisk koordination så vidt muligt omfatter alle 27 medlemslande – altså ikke kun eurolandene. Et mere effektivt samarbejde om budgetunderskud og markedsøkonomisk overvågning er relevant for alle EU's medlemsstater. Det gælder ikke mindst de lande, der som Danmark følger en fastkurspolitik i forhold til euroen. Det er ikke i vores interesse, at der skabes nye skillelinjer mellem en EU-inderkreds og nogle mere perifere lande.

På mødet vil vi også gøre status for arbejdet med at styrke den finansielle regulering i Europa. Det gælder bl.a. Kommissionens nye udspil om afviklingsfonde finansieret gennem afgifter på den finansielle sektor. Der synes at være en helt overordnet opbakning til at arbejde videre i retning af sådanne fonde. Samtidig er der unægtelig tale om et meget komplekst emne, så drøftelserne vil formentlig først blive mere konkrete, når der foreligger mere præcise forslag fra Kommissionen i løbet af efteråret eller i starten af det nye år.

Vi støtter fra dansk side en styrket finansiell regulering både i EU og i globalt regi. Vi støtter etablering af afviklingsfonde finansieret af den finansielle sektor selv. Hele ideen om selvfinansiering er jo et princip, som vi kender i Danmark, og som også har ligget til grund for den danske bankpakke.

Vi skal også håndtere Europa 2020-strategien – EU's nye vækststrategi – og tage stilling til de sidste udeståender i den henseende. Der har været tale om et ganske langstrakt forløb, og mange vigtige spørgsmål er allerede blevet drøftet og håndteret.

Blandt de vigtigste udestående spørgsmål fra topmødet i marts er fastlæggelsen af de endelige EU-mål i 2020-strategien for uddannelse på den ene side og social inklusion på den anden side. Siden topmødet i marts har de relevante rådsformationer udarbejdet anbefalinger vedrørende de to mål, og forventningen er, at Det Europæiske Råd i morgen vil tiltræde disse forslag til mål.

På uddannelsesområdet forventes et mål om, at andelen af 30-34-årige, som færdiggør en videregående uddannelse, skal stige til 40 pct. i 2020, og at andelen af unge 18-24-årige, som forlader skolen tidligt, skal reduceres til 10 pct. i 2020. Det støtter vi op om fra dansk side.

Med hensyn til social inklusion forventes der fastlagt et mål om, at antallet af EU-borgere, som har risiko for fattigdom og social eksklusion, skal reduceres med 20 millioner mennesker i denne periode frem til 2020. Den målestok, der bringes i anvendelse, er forandret væsentligt i forhold til Kommissionens oprindelige forslag. Det oprindelige forslag var alene baseret på relativ indkomst. Der har været et ønske fra en lang række lande om at udvikle mere retvisende indikatorer. Der lægges nu op til at anvende tre indikatorer, henholdsvis indkomst, materielle afsavn samt hvorvidt personer bor i en husstand, hvor ingen er beskæftiget. Vi er tilfredse med, at der nu er enighed om at basere målet vedrørende social inklusion og fattigdom på flere indikatorer. Det flugter med regeringens opfattelse af, at fattigdom er et kompleks begreb, der ikke kan reduceres til lav indkomst alene.

Samlet set er vi tilfreds med, at vi med 2020-strategien får en europæisk vækststrategi. Den er mere ambitiøs. Den er mere fokuseret, og den er mere forpligtende end dens forgænger, Lissabonstrategien. Det er positivt, at strategien generelt flugter med de prioriteter, som regeringen også forfølger i den danske vækstdagsorden. Det gælder f.eks. det store fokus på at fremme en vidensbaseret, konkurrenceorienteret og grøn økonomi.

Det, der er den største udfordring fremadrettet, er selvfølgelig at gennemføre strategien i praksis både i de enkelte medlemslande og i EU som helhed.

Jeg vil lige til slut nævne nogle af de andre emner, som vil blive berørt på topmødet.

Jeg forventer, at der på mødet vil blive truffet beslutning om at indlede optagelsesforhandlinger mellem Island og EU. Det er en beslutning, som vi fra dansk side naturligvis bakker helhjertet op omkring. Det er samtidig klart, at vi gerne yder Island teknisk bistand og assistance i øvrigt i forbindelse med optagelsesforhandlingerne, hvis man ønsker det fra islandsk side.

Derudover kan jeg kort nævne, at vi på mødet formelt vil træffe beslutning om at iværksætte den proces, der muliggør en midlertidig ændring af sammensætningen af Europa-Parlamentet i den resterende del af valgperioden. Det er en beslutning, der reelt blev truffet i december 2008, og som nu skal udmøntes. Målet er jo, at de lande, der så at sige "gik glip" af et antal pladser i Europa-Parlamentet, fordi valget sidste sommer blev afviklet på basis af Nicetraktaten, nu får de pladser, de skal have.

Jeg forventer endelig, at Det Europæiske Råd vil sende et klart signal om, at EU bakker fuldt op om en skærpet og konsekvent linje i forhold til Irans atomprogram i forlængelse af den beslutning, der blev truffet i FN's sikkerhedsråd i sidste uge. På udenrigsministermødet i mandags blev det besluttet, at EU vil gennemføre sanktionerne og supplere med yderligere sanktioner over for Iran. Sanktionerne vil bl.a. kunne komme til at omfatte områder som handel, den finansielle sektor, transportsektoren, olie- og gassektoren samt indefrysning af midler. Beslutningen om den nøjagtige udstrækning ventes at blive truffet i næste måned på udenrigsministerrådsmødet.

Anne Grete Holmsgaard henviste til, at der i relation til G20 står i udkastet til konklusioner, at man skal have en afgift på alle banker. Hun ville gerne vide, om det er det, statsministeren taler om, når han siger, at den finansielle sektor selv skal finansiere krisepakkerne, eller om der bliver truffet nye beslutninger på G20.

Hun mindede om, at ved det sidste G20 møde i Pittsburgh var det en del af beslutningerne, at der i løbet af et år skulle fremlægges forslag til, hvordan man kunne afvikle subsidierne til fossile brændsler. Hun spurgte, hvordan det gik med det. Hvis der ikke var sket noget, ville hun gerne vide, hvorfor der ikke var sket noget.

I udkastet til konklusioner er der et temmelig intetsigende afsnit om klima, hvor man bare konstaterer, at Kommissionen har lavet en rapport, der siger, at det er blevet væsentligt billigere at gå op til en emissionsbegrænsning på 30 pct. Hun spurgte, om Danmark vil gøre noget for at fremme, at EU forpligter sig til de 30 pct.

Per Clausen rejste spørgsmålet, om det er realistisk, at man har en fælles valutakurs for lande, som har meget, meget stor forskel på deres økonomier – selv om de måske i starten overholder nogle forholdsvis overordnede regler – idet de befinder sig i en helt forskellig konkurrencesituation.

Så vidt han forstod, så statsministeren en løsning i en mere effektiv koordinering af landes økonomiske politikker. Det måtte han forstå sådan, at landenes finanslove måske ikke skal sendes til forhåndsgodkendelse i EU, men rammerne for de kommende finanslove fastsættes af EU, og EU kontrollerer efterfølgende, om de lever op til målene. Det er samtidig statsministerens klare opfattelse, at hvis nogen skulle foreslå, at dette skulle forbeholdes eurolandene, vil den danske regering stille krav om, at det også kommer til at gælde for Danmark. Det samme gælder for Europa 2020-strategien, hvor der er en meget detaljeret beskrivelse af kontrollen med landenes økonomiske politik. Her er det også statsministerens klare opfattelse, at Danmark skal sikre sig, at vi kommer med. Og hvis der kommer nye sanktioner, er det også vigtigt, at Danmark bliver omfattet af dem. På den baggrund spurgte Per Clausen, om statsministeren stadig væk vil opretholde, at det ingen konsekvenser får for Danmarks mulighed for at træffe selvstændige beslutninger om den økonomiske politik.

Per Clausen pegede på, at den politik med omfattende nedskæringer af de offentlige budgetter, man nu gennemfører i langt de fleste europæiske lande, vil føre til en stigning i arbejdsløsheden i Danmark på 30-40.000. Eller tror statsministeren, opsvinget er så selv bærende, at vi undgår en stigning i arbejdsløsheden? Per Clausen tilføjede, at når han fokuserede på arbejdsløsheden, hænger det sammen med, at vi netop i går fik nogle tal, som viste, at beskæftigelsen var faldet ganske dramatisk.

Han forstod statsministeren sådan, at Kommissionen nu har sagt, at vi skulle skære 0,5 pct. af BNP i 2011, 2012 og 2013, men ville gerne vide, hvor i papirerne det står. Der står, at man skal starte i 2011, og at man skal være nede på de 3 pct. af BNP i 2013, men der står ikke noget om, hvad der skal ske i de enkelte år. Man skal ikke give EU skylden for mere, end EU har fortjent.

Kim Mortensen henviste til, at Folketinget netop var i gang med tredje behandlingen af en række lovforslag på det økonomiske område, som skal spare 24 mia. kr., og som vil forringe mulighederne for uddannelse og fleksibilitet på arbejdsmarkedet og forskning. Samtidig skal vi på topmødet sige ja til en strategi, som vil det stik modsatte for at gøre Europa mere konkurrencedygtigt. De kortsigtede besparelser, som også gennemføres i en række andre lande, vil medføre, at vi skal på den anden side af 2013 eller 2014, før Europa kan føre en offensiv politik, sådan som 2020-strategien lægger op til. På den-

ne baggrund spurgte Kim Mortensen, hvad Danmark på topmødet vil lægge vægt på. Er det noget om økonomien, eller er det noget med vækst og beskæftigelse?

Han spurgte, om der kommer en offensiv melding fra Danmark vedrørende klimaet, idet han pegede på, at konklusionerne er svækket på det punkt. Man taler nu kun om 30 pct. i en fodnote og går ikke længere ind for 20 pct. forbedring af energieffektiviteten, men taler blot om, at man skal være på vej mod en 20 pct.s forbedring. Hvis spørgsmålet kommer op, vil Danmark så stemme for, at der skal stå 30 pct.?

Margrethe Vestager gjorde opmærksom på, at hun så anderledes på euroen end Per Clausen, idet hun mente, Danmark klart har en fordel af, at euroen eksisterer. Hun pegede på, at de store lande inden for euroen faktisk stillede op og hjalp de lande, som havde store økonomiske problemer, som bl.a. skyldtes, at de ikke havde gennemført de tilstrækkelige økonomiske reformer. Vi skal glæde os over, at euroen eksisterer, og ærgre os over, at Danmark ikke opfylder kravene til at komme med.

Det Radikale Venstre lægger meget vægt på, at den økonomiske politik ikke isoleret diskuteres i eurokredsen. Hun bad om en uddybning af, hvad statsministeren mener om den styrkede makroøkonomiske overvågning, eksempelvis hvad angår samspillet mellem Danmark, Kommissionen og Rådet. Så vidt hun forstod, opfordrer Kommissionen til, at vi skærer 0,5 pct. af BNP ned om året, men det er ikke noget, vi skal gøre, blot vi begynder i 2011 og når målet i 2013.

Der er en diskussion om, hvordan det skal ske. Statsministeren og flertallet har gennemført en genopretningsplan, men der er fortsat en diskussion om, hvilken grad af metodefrihed der er. Kommissionen har gentagne gange peget på, at vi bør se på tilbagetrækningen fra arbejdsmarkedet, men det bliver ikke fremhævet lige så meget af den danske regering.

Margrethe Vestager konstaterede, at Gaza ikke blev nævnt af statsministeren. Hun spurgte, om det er et emne, statsministeren af egen drift vil tage op.

Pia Adelsteen pegede på, at man taler utroligt meget om en styrket økonomisk koordinering og regulering. Det kunne hun godt forstå, hvis man gerne vil have euroen. Det ønsker Dansk Folkeparti ikke, og derfor var hun dybt bekymret. Hun spurgte, om det er det første skridt på vejen mod en fælles europæisk finanspolitik.

Statsministeren gjorde i svaret til Anne Grete Holmsgaard angående G20 opmærksom på, at den danske økonomi ikke er stor nok til, at vi hører til blandt G20-landene, men vi står bag ved den beslutning, der er truffet i G20.

NOT Med hensyn til G20 mødet i Pittsburgh måtte statsministeren henvise til finansministeren, men hvis det ønskes, kan regeringen godt sende et notat herom.

Statsministeren sagde til Anne Grete Holmsgaard og Kim Mortensen, at han ikke forventede nogen større substantiel drøftelse af klimaet på det kommen-

de møde i Det Europæiske Råd, hvilket hænger sammen med, at man vil have en grundig klimapolitisk diskussion på et senere møde. EU's parathed til at gå op til 30 pct. står fast, men konditionerne er ikke til stede for nærværende. Realpolitisk vil der ikke være opbakning til at beslutte det på nuværende tidspunkt.

Statsministeren sagde til Per Clausen, at det i høj grad er i Danmarks interesse, at der er respekt for reglerne i vækst- og stabilitetspagten, så længe vi har en fastkurspolitik i forhold til euroen, og at der skal være transparens i landenes økonomiske beslutninger.

Statsministeren fastholdt, at vi har en interesse i at være en del af den effektive koordinering.

Ud fra en "alt andet lige" betragtning påvirker det selvfølgelig den europæiske økonomi, at der nu konsolideres. Statsministeren vidste ikke, hvor Per Clausen havde tallet 30-40.000 flere arbejdsløse i Danmark fra, men han pegede på, at tallene fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd ofte var alt for høje. Men statsministeren gjorde opmærksom på, at der bestemt også er en effekt af at lade være med en konsolidering. Her kan man bare se, hvad der skete i den græske økonomi. Den generelle vurdering er, at vi er inde i en – omend beskeden – vækst.

Statsministeren delte Margrethe Vestagers synspunkt, at euroen ikke mindst i krisetider er et gode. I den forbindelse pegede han på, at 75 pct. af Danmarks eksport går til EU-landene. Derfor er vi som en lille, åben økonomi afhængig af stabilitet, og den stabilitet er euroen med til at skabe. Men euroen har måske i nogle lande været en sovepude, som har gjort, at man ikke har truffet de nødvendige beslutninger.

Statsministeren erkendte i svaret til Kim Mortensen, at det klart er en udfordring at forbinde den konsolidering, der må foretages nu, med målene i Europa 2020-strategien. Det er præcis derfor, der er brug for den styrkede økonomiske koordinering. Vi må gå på to ben: Sørge for konsolidering af de offentlige finanser, da vi ellers får reaktioner fra de finansielle markeder, og nå målene i 2020-strategien. Det er en kompleks udfordring. I den forbindelse pegede statsministeren på, at vi kan glæde os over, at vi havde orden i økonomien, da krisen satte ind. Det er baggrunden for, at vi har kunnet føre noget nær Europas mest ekspansive politik, hvilket har gjort, at vi har haft en markant lavere arbejdsløshed. I en dansk kontekst handler det om, at vi skal bruge ressourcerne bedre og mere målrettet. Vi har noget nær verdens største offentlige sektor. Den har aldrig i Danmarkshistorien været større. Opgaven består i at bruge ressourcerne optimalt. Vi har skruet genopretningspakken sådan sammen, at vi har den økonomi, der skal til for at få flere unge i uddannelse.

Statsministeren mente, den styrkede koordinering mest muligt skal forankres i EU 27 – ikke blot i eurokredsen. I forhold til den tysk-franske diskussion er vi på den tyske linje. Statsministeren tilføjede, at han havde al mulig grund til at tro, at det også var dér, vi endte.

Henstillingerne til Danmark er meget præcise: Vi skal begynde konsolideringen i 2011. Det vil sige, at enhver tanke om, at man kan udskyde konsolideringer, vil være at hælde benzin på bålet. Vi skal være nede på et underskud på 3 pct. af BNP i 2013. Og vi skal reducere med mindst ½ pct. om året. Statsministeren medgav, at der selvfølgelig er en vis frihed med hensyn til indfasningen, men vi skal være på plads i 2013. I øvrigt skal vi åbne vore bøger med stor regelmæssighed i forhold til Kommissionen, sådan at den kan følge med i, hvordan det går i Danmark.

Med hensyn til den langsigtede udvikling ligger det i henstillingen, at vi efter 2013 skal forfølge vore mellemfristede mål, så vi når strukturel balance i 2015. Det er også i vor egen interesse.

Statsministeren var glad for, at kriseregningen samles op på en måde, hvor vi både bidrager konkret i 2011, 2012 og 2013. I relation til mere langsigtede reformer pegede statsministeren på, at regeringen til efteråret vil komme med yderligere reformudspil vedrørende førtidspension og SU m.v.

Statsministeren svarede Margrethe Vestager, at han ikke forventede nogen drøftelse af Gaza, som udenrigsministrene havde drøftet grundigt og også vedtaget en rimelig stærk erklæring om.

Statsministeren sagde til Pia Adelsteen, at den tættere økonomiske koordinering "er hvad det er" – det er et ønske om en tættere koordinering af den økonomiske politik med respekt for den kompetencefordeling, der er mellem EU og medlemslandene. Det, der lægges op til med det "europæiske semester", er ikke noget, der påvirker kompetencen til at træffe endelige finanspolitiske dispositioner. Den ligger i Danmark, men naturligvis inden for rammerne af den vækst- og stabilitetspagt, vi er en del af.

Per Clausen sagde, at han havde tallet 40.000 flere arbejdsløse i Danmark fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, og det var hvis regeringen ingenting gjorde herhjemme med hensyn til nedskæringer. Det kan godt være, tallet er lidt for stort, men det, statsministeren selv siger om, at 75 pct. af vores eksport går til EU-landene, viser, at en opbremsning i disse lande vil føre til større arbejdsløshed i Danmark.

Per Clausen var træt af, at regeringen hele tiden brugte det græske eksempel – uden at vide, hvad tallene i Grækenland er. Han mente, en af grundene til de græske problemer er, at den græske økonomi ikke var stærk og konkurrencedygtig nok til at følge den samme politik som Tyskland, da Grækenland kom med i euroen.

I anledning af det, statsministeren sagde om, at vi er på vej ud af krisen, pegede Per Clausen igen på, at de beskæftigelsestal, der var kommet dagen før, viste et markant fald i beskæftigelsen i Danmark, hvilket næppe var udtryk for, at vi var på vej ud af krisen.

Med hensyn til styrket koordinering mente Per Clausen, at statsministeren også kunne have en politisk interesse i at gå ind for, at også Danmark skal være med i den styrkede koordinering, fordi det vil være en forberedelse til

indførelse af euroen. Det er altså ikke bare baseret på økonomiske overvejelser.

Margrethe Vestager pointerede, at det er sundt og fornuftigt at opfylde kriterierne i vækst- og stabilitetspagten og føre en ansvarlig finanspolitik. Hun kunne godt føle det lidt træls, at statsministeren skubbede EU foran sig.

Hun syntes ikke, statsministeren havde ret, når han sagde, at vi havde orden i økonomien, da krisen kom, for dansk økonomi har ikke været holdbar siden 2002. Realiteten er, at den danske økonomi vil være ringe i den overskuelige fremtid.

Det er ikke blot et spørgsmål om at betale en kriseregning. Det er også et spørgsmål om at få genoprettet dansk økonomi på lang sigt og også på mellemfristet sigt. Derfor er det interessant at finde ud af, hvad vi fra dansk side vil gøre for at leve op til målene i 2020-strategien.

Kim Mortensen forstod ikke den store interesse for at sammenligne Danmark med Grækenland, idet han mente, der var store forskelle.

I anledning af statsministeren selvros gjorde Kim Mortensen opmærksom på, at når Danmark havde en god økonomi, da krisen begyndte, skyldtes det i høj grad indtægterne for Nordsøolien. Men de penge brugte man til skattelettelser.

Kim Mortensen erklærede sig lodret uenig med Per Clausen og Pia Adelsteen med hensyn til euroen. Hvis vi ikke havde haft euroen, ville en række europæiske lande have brugt devalueringer til at konkurrere med hinanden, og så havde vi stået meget værre.

2020-strategien vil skabe vækst og job og udvikling og bedre konkurrenceevne, ligesom det var målet for Lissabonstrategien. Derfor opfordrede han statsministeren til at melde sig på banen og sige, at Danmark er optaget af denne langsigtede strategi.

Pia Adelsteen havde fået bekræftet – både af statsministerens svar og af Kim Mortensens indlæg – at det mere og mere går i retning af en fælles europæisk finanspolitik. For hende var der tale om at indføre euroen ad bagvejen. Hun så statsministerens udtalelse om, at "det er hvad det er", som en bekræftelse herpå.

Hun var enig med Margrethe Vestager i, at vi fører en sund finanspolitik i Danmark. Det er derfor, Dansk Folkeparti er med i den. Man kan ikke bruge flere penge, end man har. Man er nødt til at engagere sig imellem at gøre nogle ting, der retter op på underskuddet.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at det lød, som om statsministeren overhovedet ikke ville nævne klimaet. Hun opfordrede statsministeren til at sige noget om det og pointere den gunstige position, vi er i, idet det faktisk er blevet billigere at gøre noget for klimaet. Selv om der ikke vil være flertal for det, mente hun, Danmark skal slå til lyd for, at vi går op til de 30 pct. Det syntes hun, statsministeren havde en særlig forpligtelse til at sige, fordi han er formand for COP15.

Margrethe Vestager præciserede over for Pia Adelsteen, at hun havde sagt, det ville være en god idé at føre en ansvarlig finanspolitik, men det er ikke det samme som, at det bliver gjort.

Statsministeren sagde til Per Clausen, som var ked af, at regeringen bruger det græske eksempel, at han i stedet kunne bruge det portugisiske, det spanske, det engelske, det lettiske og det litauiske eksempel. Der er tale om et Europa, som er hårdt ramt, og som er på vej ud i en gældskrise. Den gør de finansielle markeder nervøse.

Statsministeren gjorde opmærksom på, at anbefalingerne fra en del af oppositionen står i skærende modstrid med anbefalingerne fra en anden del af oppositionen. Han syntes, det ville være mærkeligt, hvis vi skulle vende ryggen til resten af Europa og sige, at vi ikke ville medvirke til en konsolidering. Da vi ikke er med i euroen, men fører en fastkurspolitik, skal vi være "helligere end paven selv".

Statsministeren benægtede i svaret til Margrethe Vestager, at han "skubbede EU foran sig". Han var tilbøjelig til at give Poul Nyrup Rasmussen ret, når Poul Nyrup Rasmussen sagde, at Danmark nok har den bedste økonomi i Europa.

Statsministeren gentog sin argumentation om, at dansk økonomi før krisen var sund, og at vi derfor havde mulighed for at gøre det, vi gjorde.

Statsministeren var enig med Margrethe Vestager i, at der fortsat er nogle langsigtede udfordringer i den økonomiske politik. Det var der før krisen, og det er der efter krisen. Vi har bl.a. en demografisk udfordring. Vi skal forbedre vor konkurrencekraft ved at producere mere, f.eks. ved at arbejde 12 minutter længere om dagen eller ved at de unge kommer hurtigere ud på arbejdsmarkedet eller ved at man opgiver den sjette ferieuge. Vi skal forske mere målrettet, og vi skal have en mere konkurrencedygtig privat sektor.

Statsministeren sagde til Kim Mortensen, at vi er optaget af på lang sigt at gøre både Europa og Danmark mere konkurrencedygtig. Når vi taber arbejdspladser, hænger det sammen med, at vi sakker agterud i forhold til den globale konkurrence. Men vi opnår ikke bedre konkurrenceevne ved at gældsætte os yderligere. Den får vi ved at føre en ansvarlig økonomisk politik på den korte bane og samtidig gå ind i de langsigtede udfordringer. De målsætninger, der er i Europa 2020-strategien, matcher fuldstændig de målsætninger, regeringen selv har lagt op til i sit arbejdsprogram. Vi er blevet afsporet af krisen, og det handler i første række om at komme op på sporet igen.

Statsministeren takkede ironisk for den konkrete rådgivning fra Anne Grete Holmsgaard med hensyn til, præcis hvornår han skulle tage ordet. Det er rigtigt, at det der blevet billigere, men det er på en trist baggrund, nemlig at der er sket et fald i produktionen. Den grønne vinkel indgår i Kommissionens meddelelse, men statsministeren forventede ikke en større diskussion om den. Den substantielle diskussion om forberedelserne til Cancun kommer på mødet efter sommerferien. Statsministeren ville ikke holde et større indlæg om klimaet, men hvis det var opportunt, ville han gentage det velkendte danske synspunkt.

Her stoppede statsministeren, idet han havde på fornemmelsen, at man var ved at bevæge sig ind i en intern diskussion om den danske økonomiske politik.

Kim Mortensen sagde, at der ikke er nogen partier i oppositionen, der ikke er optaget af at løse problemerne både på den korte og den lange bane, men der er uenighed om, hvilken vej man skal gå. Regeringen har foræret pengene væk i skattelettelser, og nu beder den lønmodtagerne og børnefamilierne og de studerende om at betale regningen. Hvis regeringens nedskæringer også karakteriserer politikken i de andre europæiske lande, bliver det svært at leve op til målsætningerne i 2020-strategien.

Kim Mortensen var helt uenig med Dansk Folkeparti. Det handler ikke om, at vi skal have en fælles finanspolitik, men om, at man har et ansvar over for de europæiske lande, man er i fællesskab med.

Statsministeren sagde, at han ikke var i en situation, hvor han kunne forære nogle penge væk, men pointerede, at vi som udgangspunkt tager noget fra folk, og så giver vi dem nogle af pengene tilbage. Som udgangspunkt har folk nemlig ret til de penge, de selv har tjent. Udgangspunktet er ikke, at det er fællesskabet, der har alle pengene. De bankdirektører, som har fået store skattelettelser, afleverer fortsat en bunke penge til staten, og procentvis afleverer de det samme, som de hidtil har gjort.

Det kan godt være, Kim Mortensen siger, Socialdemokraterne vil være med til, at vi skal arbejde mere, men når man i praksis spørger, hvem der skal arbejde mere, kniber det i høj grad. I øvrigt gjorde statsministeren opmærksom på, at selv om LO aktionerer mod regeringens besparelser på dagpengeområdet, indregner de dem i deres regnestykke, så de nu kun skal skaffe 11 mia. kr. Statsministeren pointerede, at man ikke kan betale regningen med løse betragtninger og hensigtserklæringer.

Kim Mortensen pegede på, at regeringen havde brugt mange af pengene fra Nordsøolien til skattelettelser i stedet for at bruge dem til at udvikle dette samfund.

Han mente, det var regeringen, som uden at have et folkeligt mandat bag sig havde foretaget en drastisk ændring af den økonomiske politik. Derfor opfordrede han regeringen til at lade mandatet prøve ved at folketingsvalg.

Statsministeren syntes, det var en interessant diskussion, men den gik ud over det, man skulle beskæftige sig med på Det Europæiske Råds møde, hvor man skulle diskutere, hvordan Europa kom ud af gældskrisen. I øvrigt mente han, regeringen havde sit folkelige mandat i orden, idet der havde været folketingsvalg i 2007.

Statsministeren mente ikke, regeringen havde foræret noget væk, og pegede på, at de skattelettelser, den gav i 2004, var med til at knække arbejdsløshedskurven. I øvrigt var der tale om en omlægning fra skat på indkomst over til skat på bl.a. energiforbrug. Statsministeren mente dog ikke, man på dette møde kunne blive enige om den økonomiske politik i Danmark.

40. Europaudvalgsmøde 16/6-10

Statsministeren sluttede med at sige, at han ville møde op i Bruxelles med baggrund i, at han med hensyn til de overordnede linjer var i overensstemmelse med et bredt flertal i Folketinget med hensyn til det europapolitiske.

Mødet hævet kl. 12.00

Ref.: BE/its